

Dějiny české literatury I, II: otázky ke zkoušce

1. Moderna jako dějinný problém a krize moderního světa. Literatura jako součást modernistické reakce na proměnu paradigmatu
2. Přelom století a první vlna modernismu v české literatuře (symbolismus, dekadence, secese)
3. Avantgarda: různá vymezení pojmu, hlavní umělecké směry pod něj řazené, antisecesní poetika a estetika (Devětsil, surrealismus a expresionismus)
4. Protikladnost reakcí na 1. světovou válku (legionářská literatura versus Haškův *Švejk*)
5. Literatura první republiky jako nástroj budování státu (Peroutkova *Přítomnost*, *Lidové noviny*, koncept obyčejného člověka)
6. Sociální citlivost literatury – společenské příčiny a typické projevy (proletářská poezie, křesťanská adorace chudoby, sociální román)
7. Tradičionalistický modernismus – katoličtí autoři, kritika liberálních a levicových směrů z pozice křesťanských hodnot. Vývoj a postavení katolické literatury po roce 1945
8. Hledání jistot v globální ekonomické a politické krizi – úniky z civilizace (baladičnost), psychologismus, historismus
9. Nejvýznamnější literární noviny a časopisy první poloviny 20. století
10. Podoby válečného modernismu (Skupina 42, Skupina Ra a tradice moderního umění)
11. Česká literatura v reakci na 2. světovou válku. Proměna pohledu a témat v průběhu 20. a na 21. století
12. Diskuse o povaze literatury a kultury v letech 1945–1948
13. Socialistický realismus: Žánrové a tematické normy po roce 1948 a jejich literární reprezentace
14. Proměna literární situace po roce 1953 a krize socialistického realismu; hledání nových výrazových a obsahových možností (*Květen* a poezie všedního dne, žánrová proměna v próze, edice *Život kolem nás*)
15. Básničtí solitéři poválečné poezie (Hrubín, Holan, Skácel, Seifert, Mikulášek), základní rysy jejich poetiky
16. Experimentální próza a drama v 60. letech. K hranicím absurdity
17. Experimentální poezie 60 let. Průzkumy jazykového výrazu
18. Společenský román na cestě od budovatelského k sociálně kritickému
19. Nejvýznamnější literární noviny a časopisy v letech 1948–1989
20. Podoba literárního života po roce 1969 (základní obrysy rozpadu jednotné národní literatury)
21. Postmoderní situace české literatury po roce 1989 a její hlavní představitelé (Hodrová, Topol, Ajevaz ad.)
22. Hlavní tendence a témata v současné české literatuře (v poezii, próze a dramatu)

LITERATURA KE ZKOUŠCE

Pešat, Zdeněk – Strohsová, Eva (eds.): *Dějiny české literatury IV*. Praha: Victoria Publishing, 1995.

Hrabáková, Jaroslava – Janáčková, Jaroslava (eds.): *Česká literatura na předělu století*. Jinočany, H&H 2001.

Jařab, Josef a kol.: *Literární modernismus ve světě*. Olomouc: Univerzita Palackého, 2014.

Janoušek, Pavel a kol.: *Dějiny české literatury 1945–1989*, sv. I.–IV., Praha, Academia 2007–2008.

Kubíček, Tomáš: *Řád tvaru*. Brno: Host 2020.

Papoušek, Vladimír: *Gravitace avantgard*. Praha: Akropolis 2007.

Svozil, Bohumil: *V krajinách poezie: realismus, impresionismus, dekadence, symbolismus, básnické vývojové tendence z konce 19. století*. Praha: Československý spisovatel, 1979.